

INTERVIEW

Zwart, geel en rood:

Een kleurige kijk op wondbehandeling biedt gewenste duidelijkheid

"Door o.m. een toenemende informatiestroom op het gebied van de wondbehandeling die niet is gestructureerd, ontstaat er een verwarrende situatie voor verpleegkundigen en verzorgenden".

Dit is een citaat uit het nul-nummer van onze Nieuwsbrief van 15 januari j.l. Daarin hebben wij de doelstellingen van onze vereniging uitvoerig uiteen gezet en de bovenstaande problematiek op het gebied van de wondbehandeling beschreven.

De verwarring, door alle informatie over verschillende behandelingsmethoden en de daar eventueel bijbehorende producten, is voor ons een van de eerste euvels die we willen oplossen. Overigens zijn wij met pogingen daartoe al vrij lang bezig.

Een gesprek met de zweedse professor Lars Hellgren was voor ons een zet in de goede richting.

Hij meent dat wanneer we een wond gewoon goed bekijken er qua kleur en behandeling belangrijke overeenkomsten zijn te zien.

Het „kwalificatiemodel voor lokale wondbehandeling” waarvoor Prof. Lars Hellgren suggesties heeft gedaan, gaat uit van een aantal algemene herkenningpunten in alle wonden. Zijn ideeën hierover spraken ons zodanig

Prof. Lars Hellgren geeft zijn visie op het zwart/geel/rood concept.

aan dat wij al bij het ontstaan van onze vereniging voor het drukwerk de kleuren zwart, geel en rood zijn gaan gebruiken.

Het mede door de WCS ontworpen zwart, geel, rood classificatiemodel voor wondbehandeling zal nu volgens ons eindelijk de gewenste duidelijkheid kunnen bieden. Onderstaand vindt u een samenvatting van een gesprek met professor Lars Hellgren.

„Er zijn bijna evenveel producten voor lokale wondbehandeling als er artsen en verpleegkundigen zijn. Men zal het er zeker mee eens zijn dat voor een efficiënte wondgenezing, behandeling van zowel secundaire als lokale factoren vereist is. Als de secundaire factoren niet nauwkeurig gediagnostiseerd en vervolgens op de juiste wijze behandeld worden, zal iedere verbetering in de toestand van de wond slechts van korte duur zijn, ook al is er een efficiënte lokale behandeling toegepast.

Zo zullen ook, indien de lokale wondbehandeling niet op juiste wijze geschiedt, de nauwkeurige diagnose en behandeling van de secundaire factoren weinig effect sorteren en zal de wond niet genezen. Dit is natuurlijk welbekend bij eenieder, die ervaring heeft in het behandelen van wonden.

Men weet hoe te handelen bij secundaire factoren. Wij zijn echter van mening dat wij enige interessante suggesties kunnen doen met betrekking tot het verhogen van het effect van de lokale behandeling.

Suggesties die ertoe kunnen bijdragen dat er betere resultaten geboekt worden met lokale behandeling en zodoende tijd- en kostenbesparend werken.

De verwarring is groot.

Zonder overdrijving kunnen we stellen dat als er gekozen moet worden voor lokale wondbehandeling de verwarring vrijwel volledig is. Het aantal producten voor lokale behandeling lijkt wel eens even groot te zijn als het aantal artsen en verpleegkundigen.

Er is een enorm scala van producten voor wondbehandeling, variërend van simpel plantaardige tot meer wetenschappelijke producten. Het is vaak erg moeilijk te bepalen wanneer het ene product wel en het andere niet gebruikt moet worden.

De meeste producenten geven niet duidelijk aan in welke fase van het genezingsproces hun producten gebruikt moeten worden. Vaak wordt beweerd dat bepaalde producten aangewend kunnen worden ter genezing van alle ulcus cruri of van alle decubituswonden etc. Uiteraard heeft dit vaak verkeerde verwachtingen gewekt. Indien we echter de secundaire factoren gescheiden houden van het lokale voorkomen van de wond, wordt een en ander veel eenvoudiger.

De meeste wonden hebben één ding met elkaar gemeen.

Problemen doen zich voor op het moment dat het natuurlijke genezingsproces is verstoord, waardoor een speciale behandeling noodzakelijk wordt.

Het is van groot belang dat er vastgesteld wordt waar het natuurlijke genezingsproces is onderbroken en welke problemen er zijn opgetreden. Hierover hoeft men slechts één ding te doen: Naar de wond kijken!

Door aldus de lokale problemen in ogenschouw te nemen in plaats van de volle aandacht te richten op de

secundaire oorzaken, wordt de hele situatie veel duidelijker. Het is dan gemakkelijker de verschillende doelen van wondbehandeling vast te stellen en de meest geschikte produkten te selecteren.

In principe bestaan er slechts drie soorten wonden.

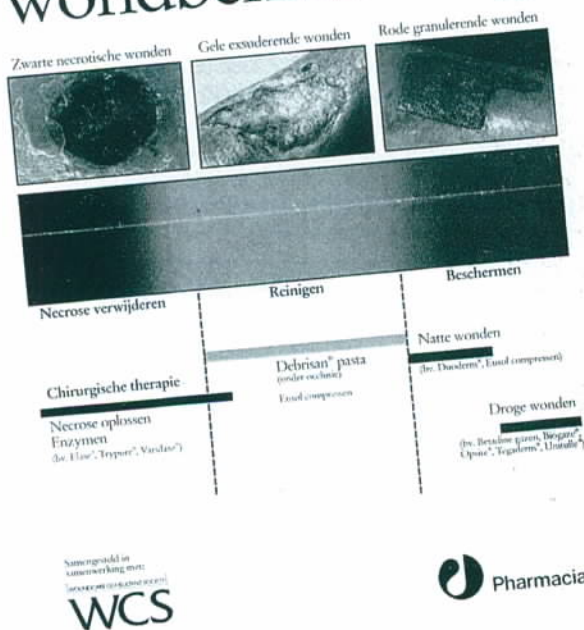
1. Zwarte wonden.
Het wondoppervlak is bedekt met een zwarte korst. Mechanisch debridement of een produkt dat de korst oplost of verweekt is vereist.
2. Gele wonden.
De wond bevat pus, debris (geel) geïnfecteerd beslag. Reiniging en een absorberende behandeling zijn noodzakelijk.
3. Rode wonden
Het wondoppervlak is schoon en heeft een gezonde granulerende bodem. Een behandeling die de wond vochtig en schoon houdt en tevens bescherming biedt tegen beschadiging is geboden.

Drie soorten wonden, drie soorten produkten.

Het voordeel van dit principe is dat de verschillende produkten voor lokale wondbehandeling op heel eenvoudige wijze in drie basisgroepen ingedeeld kunnen worden.

1. "Zwarte produkten" voor debridement.
2. "Gele produkten" om de wond te reinigen.
3. "Rode produkten" om de wond schoon te houden en ter bescherming.

Klassificatie model voor lokale wondbehandeling.

Pharmacia

Een zwart/wit afdruk van de kleurenposter, zoals die door de WCS wordt verspreid.

Is het werkelijk zó eenvoudig?

In de praktijk komen er zelden wonden voor die helemaal zwart, geel of rood zijn. Vaak heeft men te maken met een mengeling van twee of drie verschillende kleuren. In dergelijke gevallen dient altijd eerst de meest ernstige storende factor het eerst behandeld te worden. Indien er zwart materiaal in de gele wond voorkomt, dient men met een zwart-behandeling te beginnen. Komt er geel materiaal in de rode wond, moet er met een produkt van het gele type begonnen worden."

Van het geplastificeerde kaartje met daarop de praktische uitwerking van dit kleurenconcept, zijn ook posters beschikbaar, die gratis bij de WCS verkrijgbaar zijn.

Voor reacties op dit kleuren concept staan wij als vereniging natuurlijk open.

Hans Goossens.

Wondzorg
Wondzorg
Wondzorg